

JŪDU UN PAGĀNU KUNGS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Mat. 14:1-21, 2. Moz. 3:14, Mat. 14:22-33, Jes. 29:13, Mat. 15:1-20, Mat. 15:21-28.

ATMIŅAS PANTS:

“Es esmu Kungs, es tevi taisnībā saucu, es tevi tveru pie rokas, sargu tevi un ieceļu tevi par derību tautai, par gaismu visām tautām!” (Jes. 42:6)

Mat. 15:24 Jēzus skaidri pasaka: “Es neesmu sūtīts ne pie viena cita kā vienīgi pie Israēla nama pazudušajām avīm.” Nav šaubu, Kristus kalpošana, esot miesā, bija vērsta galvenokārt uz Israēla tautu.

Bet, kā parāda visa Bībele, Israēls nebija vienīgie ļaudis, par ko Dievs rūpējās. Iemesls, kāpēc Dievs izvēlējās Israēlu, bija tas, ka Viņš varēja svētīt visus ļaudis virs zemes. “Tā saka Dievs Kungs, kas radījis debesis un tās izpletis, kas izplājis zemi un to, kas tur dīgst, kas dod dvašu ļaudīm uz tās un garu tiem, kas staigā pa to! “Es esmu Kungs, es tevi taisnībā saucu, es tevi tveru pie rokas, sargu tevi un ieceļu tevi par derību tautai, par gaismu visām tautām! Lai atdarītu acis akliem, lai no spaidiem izvestu ieslodzītos, kas tumsā mīt!” (Jes. 42:5-7)

Caur Israēlu vai, konkrētāk, ar Mesijas starpniecību, kas celsies no Israēla, Dievs aizsniegs visu pasauli. Šajā nedēļā mēs mazliet vairāk aplūkosim, kā Kungs aizsniedza visus, kam nepieciešama glābšana.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 14. maijā.

Izsalkušo pabarošana

Viens no zināmākajiem Jēzus darbiem ir piecu tūkstošu pabarošana "bez sievietēm un bērniem" (Mat. 14:21). Tomēr tāpat kā visam citam Jaunajā Derībā šim stāstam ir konteksts, kas palīdz mums vēl dziļāk saprast, ko Jēzus darīja.

Izlasi Mat. 14:1–21. Kas notika tieši pirms brīnumpilnās ēdināšanas, un kāda loma šim notikumam varētu būt tajā, kas notika tālāk? _____

Iedomājies sevi mācekļu vietā tajā laikā. Jānim Kristītājam, par kuru ir skaidrs, ka viņš bija Dieva vīrs, tikko bija nocirsta galva. Viņi to zināja, jo bija tie, kas šo ziņu pastāstīja Jēzum. Lai gan Svētajos Rakstos nav nekādu norāžu, tas noteikti viņiem atņēma drosmi un pārbaudīja viņu ticību. Tomēr pēc tā, ko Jēzus izdarīja pēc tam, viņu ticība noteikti tika stiprināta, īpaši pēc tādas leļupslīdes.

Tomēr šim stāstam ir daudz dziļāka nozīme, neskatoties uz to, kā tas vairoja mācekļu ticību. Jēzus rīcība, pabarojot jūdu tautu, ikvienam atgādināja par mannu, ko Dievs nodrošināja israēliešiem tuksnesī. "Jūdaismā bija izveidojies uzskats, ka Mesija nāks Pashā svētkos un ka tad arī manna atkal sāks krist. [...] Tāpēc, kad Jēzus pabaroja piecus tūkstošus tieši pirms Pashā svētkiem, nevajadzētu būt pārsteigumam, ka pūlis sāka prātot, vai Viņš gadījumā nav Mesija un vai Viņš negrasās izdarīt vēl lielāku brīnumu – barot visus nepārtraukti, atjaunojot mannu." (Jon Paulien, John: The Abundant Life Bible Amplifier (Boise: Pacific Press Publishing Association, 1995) pp. 139, 140)

Šis bija tieši tāds Mesija, kādu ļaudis gribēja: Mesija, kas apmierinās viņu fiziskās vajadzības. Šajā brīdī pūlis ir gatavs celt Jēzu par ķēniņu, un Viņa atteikšanās sagādātu viņiem lielu vilšanos. Viņiem bija savas ilgas, un, ja tās netiks apmierinātas, daudzi novērsīsies no Jēzus, pat ja Viņš izdarītu daudz vairāk par viņu laicīgajām un aprobežotajām ilgām.

Kā tavas ilgas, ko tu sagaidi no Dieva, var būt pārāk šauras? _____

Visas radības Kungs

Pēc brīnumainās pabarošanas Jēzus pavēlēja Saviem mācekļiem kāpt laivā (Mat. 14:22). Viņš gribēja, lai viņi atpūšas no nogurdinošās un nopiedošās vides. Labs skolotājs pasargās savus mācekļus no tā, ar ko viņi vēl nav gatavi tikt galā. "Pasaucis Savus mācekļus," raksta E. Vaita, "Jēzus lūdz viņus kāpt laivā un nekavējoties atgriezties Kapernaumā, ļaujot Viņam atlaist ļaudis. [..] Tie protestēja pret šādu rīkojumu, bet tad Jēzus to atkārtoja ar vēl lielāku autoritāti, kādu Viņš nekad pret tiem nebija lietojis. Mācekļi saprata, ka tālāka pretošanās no viņu puses būtu veltīga, un klusēdami tie devās uz ezeru." ("Laikmetu ilgas" 378. lpp.)

Izlasi Mat. 14:23–33. Ko šie panti atklāj par to, kas bija Jēzus un kāds bija glābšanas raksturs? _____

Viņu acis atveras, kad šausmu pārņemtie mācekļi brīnās, kas ir tas, kas nāk pie viņiem pa ūdens virsu. Jēzus viņiem saka: "Esiet droši, Es tas esmu, nebīstieties!" (27. p.) Frāze "es tas esmu" ir vēl viens tulkojums grieķu frāzei "ego eimi", kas nozīmē "es esmu". Tas ir paša Dieva vārds. (Sk. arī 2. Moz. 3:14.)

Rakstos laiku pa laikam Kungs atklājas kā visas dabas valdnieks. Piemēram, 104. psalms skaidri parāda, ka Dievs ir ne tikai Radītājs, bet arī Uzturētājs, un ka Viņa spēkā pasaule turpina pastāvēt un dabas likumi darboties. Šeit nav nekā, kas līdzinātos kādai deisma dievietei, kas rada pasauli un tad pamet to vienu. Gan jūdi, gan pagāni ir parādā par savu pastāvīgo eksistenci tā paša uzturošā Kunga spēkam, kas apklusināja jūru. (Sk. arī Ebr. 1:3.)

Pētera saucienam: "Kungs, glāb mani!" (Mat. 14:30) vajadzētu atbalsoties mūsos, jo, ja Kungs Jēzus mūs neglābj, kurš tad? Pētera bezpalīdzība šajā situācijā atspoguļo mūsu situāciju, piedzīvojot to, ko mūsu priekšā noliek mūsu kritusi pasaule.

Padomā par to, cik bezpalīdzīgs tu patiesībā esi, būdams atkarīgs no žēlastības spēkiem, kas ir tik daudz lielāki par tevi, ka tu tos nevari kontrolēt. Kā šai realitātei vajadzētu palīdzēt stiprināt mūsu atkarību no Jēzus? _____

Liekuļu sirdis

“Tad Kungs teica: ‘Tādēļ ka šī tauta man tuvojas tikai ar muti un godā mani tikai ar lūpām, bet sirds tiem tālu no manis, un manis bijāšana tiem tikai samācīts cilvēku bauslis.’” (Jes. 29:13) Lai gan šeit Kungs uzrunāja seno Israēlu, kāda vēsts šeit ir mūsdienu draudzei? Kādi ir divi galvenie jautājumi, par ko Kungs viņus brīdina, un kā mēs varam būt droši, ka nedarām to pašu?

Daudzus gadsimtus pēc tam, kad Jesaja rakstīja šos vārdus, Jēzus citē tos strīdā ar reliģiskajiem vadītājiem.

Izlasi Mat. 15:1-20. Kāds specifisks jautājums šeit ir aizskarts, un kā Jēzus to izsaka? _____

Kādā brīdī pēc tam, kad Viņš atgriežas Kapernaumā, Jēzus nonāk strīdā ar jūdu skolotājiem par to, kas cilvēku padara nešķīstu. Rakstu mācītāji bija pievienojuši likumam visu veidu noteikumus par ārēju nešķīstību. Piemēram, ka ir jāmazgā rokas noteiktā veidā. Bet Jēzus mācekļi netika apgrūtināti ar šo noteikumu, un, kad rakstu mācītāji un farizeji no Jeruzālemes uz to norādīja, Jēzus izteica Savu atbildi.

Īsāk sakot, Jēzus stingri nosoda to, kas tik viegli var kļūt par slazdu ikvienam, – liekulību. Kurš gan reiz nav bijis vainīgs tajā, nosodot kādu (vai nu ar vārdiem, vai savā sirdī), lai gan pats varbūt dara tieši to pašu vai kaut ko vēl sliktāku? Ja mēs neesam uzmanīgi, mums visiem ir tieksme saskatīt kļūdas citos, bet būt akliek attiecībā uz saviem trūkumiem. Tādējādi būt liekulīgiem mums ir dabiski.

Mēs visi ienīstam liekulību. Vienmēr ir tik viegli pamanīt citos liekulību. Kā mēs varam pārlicināties, ka mūsu spēja redzēt citos liekulību nav mūsu pašu liekulības parāde? _____

Drupatas no galda

Pēc tam, kad Jēzus savus tautiešus bija pabarojis, dziedinājis un sludinājis tiem, Viņš pieņēma dramatisku lēmumu. Viņš pameta šo jūdu apgabalu un iegāja atstumtas pagānu tautas reģionā.

Izlasi Mat. 15:21–28. Kā mums šis stāsts ir jāsaprot? _____

Daudzējādos veidos šis nav stāsts, ko ir viegli lasīt, jo mēs nedzirdam balss toņus un sejas izteiksmes. Sākumā šķiet, ka Jēzus ignorē šo sievieti, un, kad Viņš runā ar viņu, Viņa vārdi izklausās ļoti skarbi: "Nav labi bērniem domāto maizi nomest sunīšiem." (Mat. 15:26)

Kā būtu, ja mēs pamēģinātu šo metodi? Kāds palūgtu tev, vai var dabūt kādu no taviem čipsiem, bet tu atbildētu: "Nav labi manus čipsus izbarot sunīšiem." Tā nu nebūtu gluži metode draugu iegūšanai, vai ne? Tomēr šeit ir dažas lietas, ko pārdomāt. Pirmkārt, tā ir taisnība, ka šajā laikā jūdi uzskatīja pagānus par suņiem, radot priekšstatu par noplukušiem suņiem, kas skrien pa ielām. Bet Jēzus šeit izmanto mīlīgāku grieķu vārdu "sunītis" (vai "kucēns"), kas iztēlē vairāk saistās ar mājas suņiem, kas dzīvo istabā un ēd no galda.

Otrkārt, šī kānaāniete nosauc Jēzu par "Dāvida Dēlu". Tas parāda, ka viņa labi pārzina Jēzus jūdaismu. Jēzus kā labs skolotājs sarunājas ar viņu un varbūt viņu pārbauda. Kreigs Kīners raksta: "Varbūt viņš grib, lai viņa saprot Viņa patieso misiju un identitāti, lai viņa neizturētos pret Viņu kā pret vienu no daudziem ceļojošajiem burvjiem, pie kā pagāni reizēm griezās, lai izdzītu jaunos garus. Tomēr viņš noteikti aicina viņu atzīt Israēla prioritāro lomu dievišķajā plānā, kas viņai ietvēra piekrišanu viņas atkarīgajam statusam. [...] Mēs varam salīdzināt Elišas prasību, lai Naamans mazgājas Jordānas upē, neskatoties uz to, ka viņš deva priekšroku aramiešu upēm Abanai un Farfarai .., kas galu galā noveda pie tā, ka Naamans atzina Israēla Dievu un zemi (2. Ķēn. 5:17, 18)." (The Gospel of Matthew: A Socio-Rhetorical Commentary, p. 417) Visbeidzot, šī sieviete visdrīzāk bija augstas kārtas grieķiete, kas "pēc ieraduma bija atņēmusi maizi, kas piederēja izputinātajiem jūdiem, kas bija apmetušies Tiras apgabalā. .. Tagad .. Jēzus apgriež otrādi spēku attiecību, jo 'maize', ko Jēzus piedāvā, pieder pirmkārt Israēlam. Šim 'grieķim' ir jālūdz palīdzība no ceļojoša jūda." (*Turpat.*)

Šī nav viegli saprotama Rakstu vieta, bet mums ir jāuzticas Jēzum. Sarunā ar šo sievieti Jēzus viņu pagodina – tieši tāpat kā gadījumā ar sievieti pie akas. Viņa aiziet no šīs vietas ar izdziedinātu meitu un iedegtu ticību Dāvida Dēlam.

Pagānu kungs

Izlasi Mat. 15:29–39 un salīdzini to ar Mat. 14:13–21. Kas līdzīgs un atšķirīgs abos stāstos? _____

Daudzi nezina, ka evaņģēlijos ir uzrakstīti divi paēdināšanas gadījumi: pirmais jūdu, otrais – pagānu. Abos gadījumos Jēzus parādīja “līdzjūtību” pret tautu.

Pārsteidzoša ir šī aina, kur tūkstošiem pagānu nāk pie jaunā skolotāja, lai Viņš tos mācītu, mīlētu un pabarotu. Atskatoties atpakaļ un saprotot evaņģēlija universālumu (galu galā lielākā daļa cilvēku, kas to tagad lasa, nav jūdi), mēs šodien varam viegli palaist garām, cik neticams un negaidīts kaut kas tāds varēja likties tautai, gan jūdiem, gan pagāniem. Nav šaubu, Jēzus noteikti izveda ikvienu ārpus viņu komforta zonas.

Tomēr Dieva plāns vienmēr ir bijis vilkt visus cilvēkus pie Sevis. Pārsteidzošs pants ebreju Rakstos apliecina šo patiesību: “Vai ne kā Kūšas dēli jūs man esat, Israēla dēli? .. “Vai ne Israēlu es izvedu no Ēģiptes zemes un filistiešus no Kaftoras, un aramiešus no Kīras?” (Am. 9:7)

Ko Dievs šeit pasaka? Ka Viņš ir ieinteresēts ne tikai Israēla, bet ikviena cilvēka dzīvē? Viņš ir ieinteresēts filistiešos? Rūpīga Vecās Derības lasīšana atklāj šo patiesību atkal un atkal, pat ja tā ir kļuvusi gadsimtu gaitā tik neskaidra, ka laikā, kad veidojās Jaunās Derības draudze, daudziem agrīnajiem kristiešiem bija jāmācās šī Bībeles pamatpatiesība no jauna.

Izlasi Rom. 4:1–12. Kādos veidos evaņģēlijs un tā universālums ir ietverts šajos pantos? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Kāds kristietis augstskolā uzrunāja studentus par Dieva eksistenci. Pēc tam, kad viņš bija izteicis visus parastos argumentus, viņš mainīja pieeju un teica: "Es biju tādā vecumā kā lielākā daļa no jums un neticēju Dievam. Ja kāds gribēja mani pārliecināt, ka varbūt Dievs eksistē, es vienmēr šo uzskatu izmetu ārā no sava prāta. Kāpēc? Jo kaut kas mani teica, ka, ja Dievs patiešām eksistē, tad – ņemot vērā, kā es dzīvoju, – es esmu lielās nepatikšanās." Gaisotne acumirkļi mainījās. Desmitiem sirdsapziņu vienlaikus sāka sacelties pašas pret sevi. Likās gandrīz, ka temperatūra telpā paaugstinājās no berzes, kas radusies pēkšņi aiz visām šīm nemierpilnajām sejām. Viņš noteikti aizskāra sāpīgo vietu. Šie studenti, kas nebija kristieši un līdz ar to, iespējams, daudz neraizējās par desmit baušļiem, tik un tā izjuta, ka ar viņu dzīvi morālā ziņā nebija viss kārtībā un, ja būtu Dievs, viņi saņemtu daudzas atbildes. Tomēr mums kā kristiešiem, kam vajadzētu būt ļoti saskaņotiem ar Dieva morālajiem standartiem, nav jājūtas neērti, saduroties ar morāles Dieva realitāti, un par to jāpateicas evaņģēlija apsolījumam. Vienalga, vai esam jūdi vai pagāni, saduroties ar savu grēcīgumu, mēs varam patverties Kristus taisnībā, ko Kristus mums piedāvā ticībā, "neatkarīgi no bauslības darbiem". (Rom. 3:28) Kad mēs skaudri apzināmies savu grēku, mēs varam pieprasīt apsolījumu, ka "tiem, kas Kristū Jēzū, vairs nav pazudināšanas" (Rom. 8:1). Jūdi, pagāni – tam nav nozīmes. "Visi ir aicināti nākt pie Viņa un dzīvot, neskatoties uz vecumu, stāvokli, tautību vai reliģiskajām privilēģijām." (E. Vaita "Laikmetu ilgas" 403. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Izlasi Mat. 16:1–12. Kā tu domā, ko nozīmē Jēzus vārdi: "Pielūkojiet un sargieties no farizeju un saduķeju rauga." (6. p.) Vispirms mācekļi domāja, ka Jēzus runā burtiski par raugu. Pashā svētku laikā jūdi centās atbrīvoties no rauga, tāpēc viņi domāja, ka Jēzus viņus pamāca nepirkt maizi ar raugu. Bet Jēzum prātā bija kaut kas daudz dziļāks. Kas tas ir?

2. Kristus mīlestībai pret visiem cilvēkiem vajadzētu būt vēstij, kas izstaro pirmkārt un galvenokārt no kristietības. Galu galā mēs esam arī grēcinieki, kas cīnās. Nevienam no mums nav nekādas cerības bez Jēzus Kristus. Diemžēl vēsts, ko mēs nododam, reizēm var izlikties kā tiesas, augstprātības un pārākuma vēsts. Sekojot Jēzus vadībai, kā mēs kā draudze varam labāk parādīt līdzjūtību pret visiem cilvēkiem?